

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติบทบาทที่เป็นจริงและที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 285 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบแยกชั้น ตามสัดส่วนของประชากร เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และการปฏิบัติตามบทบาทที่เป็นจริงกับบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในด้านวิชาการ ด้านวิธีการให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ ด้านการให้ความช่วยเหลือนักศึกษา และด้านการพัฒนานักศึกษา ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลด้วยตนเองได้รับแบบสอบถามคืน 285 ฉบับ (100%) และนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้ร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการศึกษา พบว่าในด้านวิชาการ นักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนตามแผนกำหนดการศึกษา ให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาด้านการเรียน และให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการในการลงทะเบียนเรียน ในขณะที่นักศึกษาน้อยกว่าร้อยละ 50 ไม่แน่ใจว่าอาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติคือการเอาใจใส่และติดตามนักศึกษาที่ขาดเรียน การให้คำแนะนำในการบอกเพิ่ม-บอกเลิกกระบวนวิชาเรียน การให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ในการศึกษาของมหาวิทยาลัย การให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบและวิธีการวัดผลประเมินผล และการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับสูง และนักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้ปฏิบัติคือการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครอง การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการขอลาพักการเรียน/การรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษา และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการขอลาป่วย/ขอเลื่อนสอบ ส่วนบทบาทที่คาดหวังนักศึกษามากกว่าร้อยละ 50

คาดหวังให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติในทุกเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการให้ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรของคณะ/สาขาวิชา รองลงมาคือให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาด้านการเรียน และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับกระบวนวิชาบังคับและวิชาเลือกตามโครงสร้างหลักสูตร สำหรับบทบาทที่นักศึกษาไม่แน่ใจว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรปฏิบัติหรือไม่คือการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครอง เช่นเดียวกัน

ด้านวิธีการให้คำปรึกษา นักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษายอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา ในขณะที่นักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 ไม่แน่ใจว่าอาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติคือ การได้จัดทำทะเบียนประวัติของนักศึกษา และการให้คำปรึกษา/แนะนำได้ทุกเรื่องที่นักศึกษาต้องการ และนักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 เช่นกัน เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้ปฏิบัติคือการกำหนดวัน เวลาที่นักศึกษาจะพบได้ไว้ที่ห้องทำงาน ส่วนบทบาทที่คาดหวัง นักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 ต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติในทุกเรื่อง โดยเฉพาะการยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา รองลงมาคือสามารถพบนักศึกษาได้ทุกครั้งที่นักศึกษาต้องการพบ รวมทั้งต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาเก็บความลับของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี และให้กำหนดวัน เวลาที่นักศึกษาจะพบได้ไว้ที่ห้องทำงาน

ด้านบุคลิกภาพ นักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีบุคลิกภาพที่ดีในทุกเรื่อง โดยเฉพาะเป็นผู้แต่งกายสะอาด เรียบร้อย มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา และพูดจาสุภาพอ่อนหวาน ในขณะที่นักศึกษาน้อยกว่าร้อยละ 50 ไม่แน่ใจว่าอาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติคือการสร้างความอบอุ่นใจให้กับนักศึกษาและการมีความจริงใจ เห็นใจผู้อื่นเสมอ ส่วนความคาดหวังของนักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 นักศึกษายังต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติได้ในทุกเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นผู้ที่แต่งกายสะอาด เรียบร้อย มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา มีความเมตตา กรุณาต่อนักศึกษา รวมทั้งเป็นผู้มีความรู้กว้างขวางทันต่อเหตุการณ์ ด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง และเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี

ด้านการให้ความช่วยเหลือนักศึกษา นักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับที่พักอาศัยในระหว่างที่ศึกษา ไม่ได้ให้ความช่วยเหลือในการเข้าพักหอพักในมหาวิทยาลัย และไม่ได้ช่วยเหลือนักศึกษาเกี่ยวกับการเงิน ในขณะที่นักศึกษา

น้อยกว่าร้อยละ 50 ไม่แน่ใจว่าอาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติในการช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีการแจ้งข้อมูล ข่าวสารความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ให้นักศึกษาทราบทันต่อเหตุการณ์ ตลอดเวลา และให้คำแนะนำเกี่ยวกับสวัสดิการต่าง ๆ ของคณะและมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาสามารถเข้าไปขอความช่วยเหลือ สำหรับบทบาทที่นักศึกษาคาดหวัง นักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 คาดหวังให้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยเหลือในทุกๆ เรื่อง โดยเฉพาะการให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งทุนการศึกษา การให้คำแนะนำเกี่ยวกับหน่วยบริการต่างๆ ของคณะและมหาวิทยาลัย รวมทั้งการให้คำแนะนำเกี่ยวกับสวัสดิการต่าง ๆ ของคณะและมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาสามารถเข้าไปขอความช่วยเหลือได้

ด้านการพัฒนานักศึกษา นักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 มีความเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาได้มีการส่งเสริมนักศึกษาให้มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่นักศึกษา ในขณะที่นักศึกษาน้อยกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้ปฏิบัติในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัว ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการคบเพื่อน และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรม และนักศึกษา น้อยกว่าร้อยละ 50 ไม่แน่ใจว่าอาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติคือการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา การให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับ และบริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย และคณะ รวมทั้งการช่วยแก้ปัญหาด้านความประพฤติ สำหรับบทบาทที่คาดหวังคือ นักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 คาดหวังให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติในทุกเรื่อง โดยเฉพาะการส่งเสริมนักศึกษาให้มีความกระตือรือร้นในการทำงาน และมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่นักศึกษา ยกเว้นการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการคบเพื่อน ที่นักศึกษาน้อยกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรปฏิบัติ

อภิปรายผล

ผลของการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้ทราบความคิดเห็นของนักศึกษา คณะ เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เกี่ยวกับบทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรปฏิบัติมากในด้านวิชาการ ด้านวิธีการให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ ด้านการให้ความช่วยเหลือนักศึกษา และด้านการพัฒนานักศึกษา จึงขออภิปรายในรายละเอียดดังนี้

ด้านวิชาการ ความคิดเห็นของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ เกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา จากการศึกษาพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติในการให้คำปรึกษาด้านวิชาการมากกว่า ร้อยละ 50 มีเพียงในเรื่องของการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนตามแผนกำหนดการศึกษา การให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาด้านการเรียน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการในการลงทะเบียนเรียน และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการแสวงหาความรู้ ซึ่งตรงกับกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2540) ได้กำหนดบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ด้านวิชาการว่าต้องศึกษาหลักสูตร แผนกำหนดการศึกษา ข้อบังคับ ลักษณะวิชาและวิธีการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดี และต้องให้คำแนะนำ ควบคุม ดูแล ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาให้เป็นไปตามแผนกำหนดการศึกษา หลักสูตร และข้อบังคับฯ นอกนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติได้น้อยกว่าร้อยละ 50 และนักศึกษาไม่แน่ใจว่าอาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติ ซึ่งคล้ายกับ ภักตรา จันทปัญญาศิลป์ (2519) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนิสิต และอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการเกี่ยวกับหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ พบว่า การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการยังไม่สนองความต้องการของนิสิต คือ นิสิตต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือ แนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการมากกว่าที่เป็นอยู่ทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ว่าตนควรให้ความช่วยเหลือ แนะนำนิสิตให้มากขึ้น และอุทิศตนให้กับการปฏิบัติงานให้คำปรึกษามากขึ้นเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาถึงความคาดหวังของนักศึกษาแล้ว นักศึกษามีความคาดหวังให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติภารกิจด้านวิชาการในทุกเรื่อง มากกว่าร้อยละ 50 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรของคณะ/สาขาวิชา ซึ่งนักศึกษามีความคาดหวังถึงร้อยละ 94.58 และการให้คำปรึกษา เมื่อมีปัญหาด้านการเรียน ร้อยละ 90.18 ซึ่งเหมือนกับ ชัยยุทธ์ เจริญพิพัฒนสุข (2527) พบว่า บทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรปฏิบัติด้านการศึกษา ได้แก่ ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาด้านการเรียน ทั้งนี้อาจเกิดจากการที่อาจารย์ที่ปรึกษาเองต้องรับภาระงานสอนมาก บางคนยังต้องมีการะกิจอื่นๆ ทางด้านบริหารและงานช่วยเหลือคณะ/มหาวิทยาลัยจึงไม่ค่อยมีโอกาที่จะให้ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรคณะ/สาขาวิชา และให้คำปรึกษาเมื่อนักศึกษามีปัญหาด้านการเรียนได้ดีเท่าที่ควร

ด้านวิธีการให้คำปรึกษา นักศึกษาคณะ เกษตรศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาว่าการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ปฏิบัติได้มากกว่าร้อยละ 50 มีเพียงเรื่องของการยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาเท่านั้น นอกนั้นปฏิบัติได้น้อยกว่าร้อยละ 50 โดยเฉพาะเรื่องการสามารถพบนักศึกษาได้ทุกครั้งที่นักศึกษาต้องการพบ และนักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้ปฏิบัติ และไม่แน่ใจว่าได้ปฏิบัติหรือไม่ คือ เรื่องการได้กำหนดวัน เวลาที่นักศึกษาจะพบได้ไว้ที่ห้องทำงาน การได้จัดทำทะเบียนประวัติของนักศึกษาและการให้คำปรึกษาแนะนำได้ทุกเรื่องที่นักศึกษาต้องการ ในขณะที่ความคาดหวังของนักศึกษามีความคาดหวังให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติในทุกเรื่อง มากกว่าร้อยละ 50 โดยเฉพาะการยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาที่นักศึกษาคาดหวังไว้ถึงร้อยละ 91.58 การสามารถพบนักศึกษาได้ทุกครั้งที่นักศึกษาต้องการพบ ร้อยละ 83.51 และการเก็บความลับของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี ร้อยละ 83.16 ซึ่งมีความสัมพันธ์กับ สุพัตรา เพชรมูลี (2517) พบว่า นิสิตมีความเห็นไม่พอใจในบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา เพราะความคิดเห็นไม่ตรงกัน ไปหาไม่ค่อยพบ ไม่สนใจนิสิต ถือความคิดเห็นตนเองเป็นสำคัญ เช่นเดียวกับ ละออ ชูติกร (2520) พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นผู้ที่วางตัวได้เหมาะสมกับกาลเทศะ ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา มีอารมณ์มั่นคงและมีมนุษยสัมพันธ์

ด้านบุคลิกภาพ นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านบุคลิกภาพว่าอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติได้มากกว่าร้อยละ 50 ในทุกเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเห็นว่าการเป็นผู้ที่แต่งกายสะอาด เรียบร้อย มีมากถึงร้อยละ 88.07 ซึ่งตรงกับ สุจริต เพ็ชรชอบ และวรศักดิ์ เพ็ชรชอบ (2523) นิติชาย-หญิง แต่ละคณะในแต่ละชั้นปี มีความเห็นว่าบุคลิกภาพลักษณะนิสัย และลักษณะอารมณ์ของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับดีมาก แต่อย่างไรก็ตามความคาดหวังของนักศึกษายังต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ที่แต่งกายสะอาด เรียบร้อย มีจำนวนร้อยละ 96.48 รวมทั้งเป็นผู้มีความรู้กว้างขวางทันต่อเหตุการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี ซึ่งคล้ายกับ สำเนา ขจรศิลป์ (2529) ที่ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดีว่าควรเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความรับผิดชอบดี ใจกว้าง และเป็นผู้ที่มีความรู้กว้างขวาง ทันต่อเหตุการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษา ในเรื่องของการให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษานั้น นักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 มีความเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้ปฏิบัติในเรื่องการช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับที่พักอาศัยในระหว่างที่ศึกษา ไม่ได้ช่วยเหลือในการเข้าพักหอพักในมหาวิทยาลัย และไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเงิน ซึ่งคล้ายกับ ประหยัด สาบวิเชียร (2529, หน้า 36) พบว่า บทบาทที่นักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติได้น้อย คือ การเอาใจใส่ในสวัสดิภาพและที่พักอาศัยของนักศึกษา ซึ่งอาจจะเนื่องมาจาก อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่า ในเรื่องของการเข้าพักในหอพักมหาวิทยาลัยนั้น นักศึกษาทุกคนมีสิทธิ์ในการขอเข้าพัก ยกเว้นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ และเป็นเรื่องที่อยู่ในวิสัยที่นักศึกษาสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง และในกรณีที่เข้าพักไม่ได้ อาจารย์ที่ปรึกษาก็เห็นว่า บริเวณใกล้เคียงมหาวิทยาลัยและคณะมีหอพักเอกชนที่เปิดบริการให้นักศึกษาเข้าพักอาศัยมีจำนวนมาก และราคาไม่แพงมากนัก ซึ่งนักศึกษาสามารถช่วยเหลือตนเองได้จึงให้ความสนใจและปฏิบัติในเรื่องนี้น้อยลง ส่วนบทบาทที่คาดหวังนั้น มากกว่าร้อยละ 50 นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติในทุกเรื่อง โดยเฉพาะเรื่องการให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งทุนการศึกษา ร้อยละ 80.70 และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับหน่วยบริการต่างๆ ของคณะและมหาวิทยาลัย ซึ่งตรงกับ ชัยบุรุษ เจริญพัฒนสุข (2527) ซึ่งพบว่า บทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรปฏิบัติด้านสวัสดิการ ได้แก่ แนะนำแหล่งที่ทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา แนะนำเกี่ยวกับการใช้บริการต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล และสัมพันธ์กับสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ (2539) ที่ได้กำหนดบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านสวัสดิการและพัฒนาักศึกษาไว้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ที่ต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักศึกษาในเรื่องกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของสถาบัน อีกทั้งต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องสวัสดิการและบริการต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาจะได้ปฏิบัติงานได้เหมาะสม และได้รับประโยชน์ตามสิทธิอันพึงมี

ด้านการพัฒนานักศึกษา ในบทบาทที่เป็นจริง นักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 มีความเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติในเรื่องการส่งเสริมนักศึกษาให้มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่นักศึกษาเท่านั้น ซึ่งคล้ายกับสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏที่กำหนดไว้ว่าอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ที่เป็นที่พึ่งแก่นักศึกษาเมื่อมีปัญหาล้วนตัว เอาใจใส่ดูแลความประพฤติต่าง ๆ ของนักศึกษาเพื่อให้เป็น

พลเมืองดีและมีศีลธรรม ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพและให้นักศึกษาตระหนักถึงหน้าที่ของตน รวมถึงจัดให้ได้บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ และส่งเสริมให้นักศึกษาให้มีโอกาสพัฒนาตนเองครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งในบทบาทที่คาดหวัง นักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 มีความคาดหวังว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรปฏิบัติภารกิจของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาได้ทุกเรื่อง ยกเว้นการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการคบเพื่อน ที่มีนักศึกษาน้อยกว่าร้อยละ 50 ที่คาดหวังว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรปฏิบัติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษามีความคิดเห็นว่า การคบเพื่อนนั้นเป็นสิทธิส่วนบุคคลที่ทุกคนพึงมี และเป็นเรื่องของความเข้าใจกันระหว่างบุคคล จึงควรที่จะเป็นเรื่องการตัดสินใจเองของนักศึกษา

โดยสรุป นักศึกษามีความเห็นว่าการปฏิบัติตามบทบาททุกด้านที่เป็นจริงน้อยกว่าบทบาทที่คาดหวังทุกด้าน ซึ่งตรงกับประหยัด สายวิเชียร (2529) กล่าวว่า การปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติงานได้ต่ำกว่าที่นักศึกษาคาดหวังไว้ทุกด้าน และอัญชลี เศรษฐเสถียร (2530) กล่าวว่าอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนมากไม่ได้ปฏิบัติตามบทบาทสอดคล้องและตรงกับบทบาทที่นักศึกษาคาดหวัง อันก่อให้เกิดปัญหาด้านต่าง ๆ ด้วย ในการปฏิบัติตามบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง 5 ด้าน นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ที่ปรึกษาควรปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาควรจะได้รับฟังและพิจารณาพินิจ ทั้งนี้เนื่องจากความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น ล้วนแล้วแต่เป็นความคาดหวังในสิ่งที่อาจารย์ที่ปรึกษาสามารถปฏิบัติได้ทั้งสิ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทที่เป็นจริง และที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาคณะ เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาคณะ เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปฏิบัติตามบทบาทที่เป็นจริงได้น้อยกว่าบทบาทที่นักศึกษาคาดหวังไว้ในทุกด้านนั้น ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษานั้น ควรจะเป็นผู้ที่มีใจรักและชอบในการที่จะให้คำปรึกษาพูดคุยกับนักศึกษา มีความรับผิดชอบในตัวนักศึกษาที่ตนเองดูแล มีความเสียสละ และจะต้องมีการศึกษาซักซ้อมความเข้าใจในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

เสมอ ตลอดจนโครงสร้างหลักสูตรของคณะ/สาขาวิชา ที่นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียน รวมทั้งแผนกำหนดการศึกษาให้ถูกต้องและชัดเจน

2. ควรจัดให้มีการประชุม สัมมนา เพื่อชี้แจง และทบทวนบทบาท และหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน และถือเป็นแนวปฏิบัติ รวมทั้งเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและนำเสนอปัญหาที่ได้พบ เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ไข และพัฒนาให้ดีขึ้น

3. จากผลการศึกษา ซึ่งพบว่าการปฏิบัติตามบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา คณะ เกษตรศาสตร์ ต่ำกว่าบทบาทที่นักศึกษาได้คาดหวังไว้เกือบทุกด้าน ผู้ศึกษาจึงมีความเห็นว่า น่าจะมีการศึกษาถึงทัศนคติ หรือความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อภารกิจของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ทราบถึงอุปสรรคและปัญหาที่แท้จริงจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อเป็นการหาแนวทางในการที่จะแก้ไขได้ถูกต้อง ชัดเจนมากยิ่งขึ้น